



September • 2016

KOOS JÕUAME ROHKEM!

• Are vald • Audru vald • Paikuse vald • Pärnu linn •
• Sauga vald • Tori vald • Tõstamaa vald •

MIS EESMÄRGIL ÜHINETAKSE?

- Hästi toimiva üksusena liituvate piirkondade tasakaalustatud arendamiseks
- Ettevõtluse elavdamiseks, elanike elukvaliteedi, kommunikatsioonide ja taristute parendamiseks.
- Territoriaalse terviklikkuse saavutamiseks ja haldussuutlikkuse tõstmiseks, säilitades seejuures ühinevate valdade eripära.
- Investeeringisvõimekuse tõstmiseks, et tervet ühinenud piirkonda tasakaalustatult arendada.
- Kohaliku demokraatia arendamiseks kodanikualgatusele suunatud tegevuste ja initsiatiivi toetamisega.
- Avalike teenuste hea kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamiseks kõigis piirkondades, kvalifitseeritud ja oma ala hästi tundvate ametnike kaasabil.
- Tõhusa ja toimiva ühistranspordi korraldamiseks.
- Konkurentsivõime tõstmiseks, et muuta Pärnumaa Läänemereäärseks regionaalseks kesks.
- Pärnu linna kui hästi funktsioneeriva maakonnakeskuse võimaluste paremaks kasutamisele võtmiseks ühineva piirkonna heaks.
- Riigi ülesannete vastuvõtmise suutlikkuse tagamiseks.
- Ettevõtluskeskkonna arendamiseks ja ettevõtete konkurentsivõime suurendamiseks.
- Kvaliteetse hariduse ning mitmekülgse huvihariduse võimaluste tagamiseks kõigile lastele.
- Kiire interneti kättesaadavuse suurendamiseks omavalitsuse igas piirkonnas.



Armas lugeja,

Sa hoiad käes Pärnumaa suurimat ühinevate läbirääkimisi tutvustavat ajalehte, kus panevad leivad ühte kappi Are vald, Audru vald, Paikuse vald, Pärnu linn, Sauga vald, Tori vald ja Tõstamaa vald. Seltskond on suur ja kirju nii nagu üks tore perekond ikka. Läbirääkimiste esimese sammu tegi veebruaris Pärnu linn ja tasapisi täituski ring laua ümber vastavalt volikogu otsustele. Nüüdseks on jõutud ühinemislepingu eelnõuni, mille siit lehest leiad ja millele ma soovitan kindlasti tutvuda.

Läbirääkimised olid pikad ja konstruktiivsed ning selleks, et kõik vajalik saaks lepingusse kirja, oli moodustatud 5 komisjoni, kus arutati olulised teemad valdkondade kaupa läbi. Ühtekokku tegeles lepingu eelnõuga üle 50 inimese. Lisaks linna- ja vallajuhtidele olid kaasatud oma ala spetsialistid ning ametnikud, kes oma igapäevatöös nende valdkondadega kõige tihedamalt kokku puutuvad. Läbirääkimisi nõustasid rahandusministeeriumi ettepanekul ühinemiskonsultandid Kersten Katari ja Georg Sootla Tallinna ülikoolist.

Andmete maht, millega komisjonides tegeldi, oli aukartust äratav. Süvenenud töö tulemusena analüüsiti kõigi rahakotid, toetused, võimalused jne tihedalt läbi. Kõik ikka sellepärast, armas inimene, et ükski valdkond ei saaks suure muutuse tõttu kahjustatud. Kogu protsessi ühtne eesmärk oli, et mitte midagi ei tohi elaniku jaoks halvemaks minna, pigem ikka pingutada, et kõik muutuks paremuse poole ning tööd ja leiba jaguks kogu uues omavalitsuses kõigile.

Ometi ei ole kõik veel lukku pandud! Just nüüd - vahemikus 5.-25. septembrini - ootame teie kõigi ettepanekuid ühinemislepingusse. Palun loe lepingu tekst hoolikalt läbi ja tutvu kõigi lisadega, mis on üleva

internetis <http://pol.parnumaa.ee/haldusreform>, kõigi ühinevate omavalitsuste kodulehekülgedel ja vallavalitsustes kohapeal. Kui leiad, et midagi olulist on puudu ja vajab lisamist, siis anna julgelt oma valitsusele teada. Kontaktid, kuhu oma mõtted ja ettepanekud edastada, leiad samuti omavalitsuste kodulehekülgedelt. Võid kirjutada ka mulle margit@pol.parnumaa.ee. Veelgi täpsema info saamiseks osale kindlasti avalikel aruteludel, et asjaomastelt otse küsida saada.

Kõik laekunud mõtted ja ettepanekud kogutakse kokku ning vajadusel koostatakse nende alusel uuendatud lepinguvõersioon. Muudatusettepanekud saadetakse volikogudele teiseks lugemiseks, pärast seda toimub rahvahääletus, kus jällegi on võimalus sinul oma arvamust avaldada. Kõik ikka selleks, et ühiselt saada võimalikult hea variant.

Liitumine ei toimu üleöö ning kohe ei muutu midagi. Ühinemine toimub pärast ühinemise heakskiitmist volikogudes aastal lõpus. Uus omavalitsus tekib alles pärast 2017. a kohaliku omavalitsuse volikogu valimisi.

Margit Suhhostavets,
Pärnumaa ühinemiste koordinaator



AVALIKE ARUTELUDE AJAKAVA

- 12.09.2016 kell 18.00
Jõesuu raamatukogus
- 13.09.2016 kell 17.00
Pärnu keskraamatukogus
- 13.09.2016 kell 18.00
Suigu seltsimajas
- 14.09.2016 kell 18.00
Are huvikeskuses
- 14.09.2016 kell 18.00
Seljal kohvikus Kuuvarjutus
- 15.09.2016 kell 18.00
Urumarja laagris
- 19.09.2016 kell 18.00
Tori rahvamajas
- 20.09.2016 kell 17.00
Pärnu Rääma põhikoolis
- 20.09.2016 kell 18.00
Aruvälja lasteaias
- 22.09.2016 kell 17.00
Lavassaare lasteaed-külakeskuses
- 22.09.2016 kell 19.00
Jõõpre rahvamajas
- 27.09.2016 kell 18.00
Papsaare lasteaias
- 28.09.2016 kell 18.00
Lindi lasteaed-alkkoolis
- 29.09.2016 kell 18.00
Audru vallamajas
- 30.09.2016 kell 18.00
Tõstamaa rahvamajas



Suur samm Pärnu piirkonna arengule

Kavandatud ühinemine Pärnu linna ja naaberomavalitsuste vahel on üks käimasoleva haldusreformi ambitsioonikamaid ettevõtmisi. Rõõm on näha, et siin ei ole kaugelki otsitud vaid minimaalset võimalikku seaduses seatud kriteeriumite täitmist. Just sellistes kogu piirkonna kui terviku tulevikule suunatud ühinemistes väljendub haldusreformi laiem mõju, et olla ka tervete piirkondade arengule uue tõuke andja.

Teie ühinemise üks tugevus on keskuse ja tagamaa vaatamine ühtse toimealana, mis on eelkõige väga loogiline inimeste jaoks, kes siin elavad ja igapäevaselt vabalt liiguvad üle praeguste omavalitsuste piiride. Ei pea ju bussiliin lõppema tingimata linna piiril ning koolis või lasteaias käivaid lapsi lugema meie ja teie lasteks. Alati on ühinejatel võimalus üksteiselt üle võtta parimaid kogemusi ja häid tegijaid eri elualadel. Seejuures on kindlasti ka väiksematel suurematele mõndagi anda.

Kui Eesti mõistes on nii suure linna ja naabervaldade ühendusena moodustu-

va omavalitsuse näol tegu seni veel üsna unikaalse nähtusega, siis näiteks põhjanaabritel Soomes on mitmeid näiteid küllalt suurte linnade ja neid ümbritsevate piirkondade ühisest hästi toimivast omavalitsusest. Nii et karta pole põhjust, aga loomulikult ei sünni midagi ka vaid ühinemise tõttu iseenesest. Seetõttu tuleb soovida häid läbimõeldud otsuseid ja nende järjekindlat elluviimist nii ühinemise eel kui järel.

Arto Aas,
riigihalduse minister



Hea lugeja!

Omavalitsuste ühinemisest on viimased poolteist aastat üha rohkem räägitud. Põhjuseks on Riigikogus vastuvõetud haldusreformi seadus, mis annab vabatahtlikeks ühinemisteks aega vaid käesoleva aasta lõpuni, järgmisel aastal hakkab riik juba seaduse alusel omavalitsusi liitma oma äranägemise järgi. Ühinemisprotsessid on nii toimunud ka mujal Lääne-Euroopa riikides, kus omavalitsuste tugevdamiseks ja

avalike teenuste parandamiseks on omavalitsusi liidetud juba aastakümneid tagasi.

Vabas Eestis toimuvad omavalitsuste ühinemisprotsessid esimest korda, seepärast tekitavad need omajagu küsimusi, kõhklusi ja hirmegi. Pole ju meie ühiskonnal muud kogemust, kui nõuka-aegsed ebade-mokraatlikud liitmised. Käesolevas lehes püüamegi asju veidi selgitada ja hajutada kahtlusi ühinemiste suhtes. Pärnu linn on läbirääkimisi pidamas 6 ümbritseva omavalitsusega, mis läbi saaks Pärnust tulevikus üks suurimaid ja tugevamaid regioonikeskusi Eestis ligi 65000 elanikuga. Sellise suurusega omavalitsus oleks investeerigute valdkonnas juba tunduvalt tugevam, suudaks siia rohkem väliskapitali meelitada ja sellega omakorda uute töökohtade tekele kaasa aidata ning elanikele kvaliteetsemaid avalikke teenuseid pakkuda. Ega asjata öelda, et koos suudame rohkem ja ühinemises peitub jõud!

Romek Kosenkranius,
Pärnu linna pea



Mõtteid haldusreformist

Hea on olla tunnistajaks, et lõpuks saab kaua räägitud haldusreform tehtud. Kuulen aeg-ajalt küll ka kriitikat, kas uuendust ikka vaja on, kuid tuginedes oma peagi 10aastasele töö- ja juhtimiskogemusele Are vallas ja värskele Pärnumaa Omavalitsuste Liidu juhtimisele, kinnitan, et antud reform on möödapääsmatu. Maareform on läbi saamas, koolireform on samuti suuresti tehtud ning aeg on küps kujun-

damaks omavalitsused tänastest suuremaks. Ma ei eeldagi, et suurem omavalitsus annab olulise rahalise kokkuhoiu, pigem näen siin võimalust palgata erinevate tööde peale mitmed spetsialistid. Are valla näite puhul paraneksid kindlasti teede hooldamine, hariduslikud tugiteenused, erinevate sotsiaalteenuste kättesaadavus jpm.

Lauri Luur,
Pärnumaa Omavalitistuste Liidu juhatuse esimees,
Are vallavolikogu esimees

<http://pol.parnumaa.ee/haldusreform>



Linn vs vald

Viimasel ajal on inimesed tihti ligi astunud ja pärinud, kas hakkame nüüd linnas elama. Miks peab uue omavalitsuse nimeks tulema linn või vald? Paraku saamegi valida vaid kahe variandi vahel, mida haldusreformiseadus meile lubab. Kumba valida, kumb jätta kõrvale? Tavaelanikule ei ole sisulist vahet, millist nime kannab omavalitsus. Vaadates kaugemalt, on pilt pisut teisem.

Pärnu linna ajalugu algab 1251. aastast. Pärnu valla oma algaks 2016. Pärnu kui hansalinn on Euroopas teada ja tuntud. Pärnu valda ei osata hansalinnaga võrrelda seostadagi. Uue omavalitsuse kui piirkonna arengumootori loomiseks on tuntuks oluline ka Eestist kaugemal.

Kui otsustatakse omavalitsuse nimeks võtta vald ning Pärnu jätta vallasiseseks linnaks, siis pole nimel enam endist kaalu. Kas loome Pärnusse sarnaselt teiste liitujatega teenuspunktid koos piirkonnajuhiga ning teenistujatega? Kindlasti oleks rajatagustega suhtlemisel kergem esitleda linnapeana kui vallavanemana. Seda keeleliselt seisukohalt vaadatuna

väljend **‘vallavanem** pole kaugemal eriti tuntud ning võõrkeeltesse erinevalt tõlgitav.

Sõna **‘linn** on eesti keeles kasutusel kahes tähenduses: linna all mõistetakse suurt, tiheasutusega asulat, kus elab palju inimesi, kes ei tegele põllumajandusega; või haldusüksust (Eestis on haldusüksustena kasutusel ‘linn, ‘vald, ‘maakond), mis hõlmab asula koos lähiümbrusega. Kõik tundub väga lihtne, kuid vestluses lähivad mõisted ikkagi segamini ja sõna sisu moondub kord üheks, kord teiseks.

Lihtne lahendus oleks mõelda uus sõna haldusüksuse tähistamiseks, kuid pole selge, kas see kasutust leiab. Erinevad riigikorrad on oma haldusüksusi nimetanud erinevate kõlavate nimedega, kuid parem on need jätta ajalukku.

Kogu eelnevat kokku võttes peab nentima olukorra keerukust, kuid mitte lootust. Euroopas ei hõlma linnad vaid tiheasutusega ala, vaid koosnevad erinevatest asumitest. Selliselt lähenedes peaks ka meie oma mõtlemist pisut piitsutama ja harjuma uue olukorraga. Püüame mitte otsida probleemi, vaid lahendust. Miks mitte elada Pärnu linna Murru külas.

„Isegi kui maailm tohutult muutub, mõtlevad inimesed juba mõne päeva pärast, et kõik on normaalne.“

sir Terence David John (1948-2015)

Olavi Põllu,
Are vallavanem

Meie suudame koos!

Ligi kolm aastat tagasi panid Lavassaare ja Audru vald „leivad ühte kappi“. Liituisid omavalitsused, kus Audru elanikkond oli üle kümne korra ja pindalalt üle neljakümne korra suurem kui Lavassaare. Lavassaare vallavanem tundis isiklikult pea kõiki oma valla elanikke ning oli neile paljude probleemide lahendamisel ise abiks. Valdade liitumisel valitsesid Lavassaare elanike seas samasugused tunded ja hirmud nagu täna Pärnuga ühinevates omavalitsustes. Kas kordades suurem Pärnu (Audru) neelab meid alla? Kas Pärnu linn hoolib talvel maal teede lumest puhtaks lükkamisest, kas muru on niidetud, kas tänavad valgustatud, kas asutused säilivad? Kas pääseb mõni meie tänase omavalitsuse inimene üldse uue volikogu koosseisu, et kaasa rääkida meie piirkonna asjades? Vähemalt varasem Audru ja Lavassaare

liitumisjärgne seis on selline, et nii teed kui haljasalad on hooldatud. Lasteaed ja raamatukogu toimivad, sotsiaaltöötaja on igapäevaselt kohapeal olemas. Kahjuks on algkool küll suletud, kuid see oli juba teatud tingimuste saabumisel ette kokku lepitud. Koolidega on paratamatult nii, et kui lapsi ei ole, siis neid ei ole – ükski liitumine neid juurde ei too. Vallavanemat ei ole küll igapäevaselt enam kohapeal, aga ühe telefonikõne kaugusel on kõik Audru vallamaja eri valdkondade spetsialistid, kes suudavad lahendada pea kõiki kohaliku omavalitsusega seotud probleeme.

Audru ja Lavassaare valla liitumisleping nägi liitumise nelja-aastaselt perioodil ette investeeringud vaid lasteae- ja algkooli katuse remondiks. Täna on lisaks katusele korda tehtud kogu maja fassaad ja osaliselt ka siseruumid. Ees ootab tänavavalgustuse ja laste mänguväljaku lepinguväline uuendamine. Seda kõike ikka lähtuvalt tegelikest vajadusest ja suuremast rahakotist, mitte näpuga lepingus rida ajades ja mõistete **‘teie** ja **‘meie** vahel jaurates!

Siim Suursild,
Audru vallavanem

ARE VALLA, AUDRU VALLA, PAIKUSE VALLA, PÄRNU LINNA, SAUGA VALLA, TORI VALLA JA TÕSTAMAA VALLA ÜHINEMISLEPING

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 10, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹, kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seaduse, Pärnu Linnavolikogu ettepaneku Are Vallavolikogule, Audru Vallavolikogule, Paikuse Vallavolikogule, Sauga Vallavolikogule, Tori Vallavolikogule ja Tõstamaa Vallavolikogule algatada haldusterritoriaalse korralduse muutmise ja ühinemisläbirääkimised (18.02.2016, otsus nr 11) ja Are Vallavolikogu 11.03.2016 otsuse nr 15; Audru Vallavolikogu 10.03.2016 otsuse nr 16; Paikuse Vallavolikogu 21.03.2016 otsuse nr 7; Sauga Vallavolikogu 24.03.2016 otsuse nr 12; Tori Vallavolikogu 09.03.2016 otsuse nr 10 ja Tõstamaa Vallavolikogu 15.04.2016 otsuse nr 74 ühinemisläbirääkimistega nõustumise kohta ning sellele järgnenud ühinemisläbirääkimiste tulemused, sõlmivad Are vald, Audru vald, Paikuse vald, Pärnu linn, Sauga vald, Tori vald ja Tõstamaa vald (edaspidi nimetatud *lepinguosalistes*) käesoleva ühinemislepingu (edaspidi *leping*), mille eesmärgiks on moodustada ühinemise kaudu uus omavalitsusüksus (edaspidi *Omaavalitsus*).

1 ÜLDSÄTTED

1.1 Leping sätestab lepinguosalistes vabahtliku ühinemise tulemusena omavalitsusüksuste ühinemise eesmärgid ja aja, moodustatava omavalitsusüksuse õigusliku staatuse, nime, sümboolika, piirid, ühinevate omavalitsuste õigusaktide kehivuse, ühinemisega kaasnevad organisatsioonilised ümberkorraldused ja juhtimisstruktuuriga seotud muutused, avalike teenuste osutamise põhimõtted teenusvaldkonniti, ametiasutuste teenistujate ja hallatavate asutuste töötajatega seotud küsimuste lahendamise, investeringud ja riikliku ühinemistoetuse kasutamise.

1.2 Omaavalitsuse tegevussuundade kavandamisel, eesmärkide elluviimisel, omavalitsusüksusele pandud kohustuste täitmisel ja avalike teenuste korraldamisel ning rahaliste vahendite suunamisel lähtub lepinguosaline lepingu kehtivuse ajal käesolevas lepingus sätestatust.

1.3 Ühinemine ei tohi olla ühegi hallatava asutuse, st kooli, raamatukogu, kultuurimaja jne (edaspidi *asutus*) sulgemise põhjuseks. Asutuste juhtimisstruktuuride muutmisel lähtutakse Omaavalitsuse kui terviku arengust ja tagatakse teenuste kättesaadavus ühinemiseelsetes asukohades

1.4 Toetuste ühtlustamise, majanduslike arvestuste ja palgamäärade ühtlustamise referentsaastaks võetakse 31.12.2016 ning need ühtlustatakse hiljemalt 2021. aasta lõpuks.

1.5 Ühinemislepingut saab muuta Omaavalitsuse volikogu koosseisu ¾ häälteenamusega.

1.6 Lepingus kasutavad mõisted

Piirkond – üldjuhul ühe ühineva kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritoorium.

Piirkondlik nõukoda – piirkonna elanike esinduskogu.

Teenuskeskus – avalike teenuste osutamiseks ja haldamiseks moodustatud Omaavalitsuse territoriaalne struktuuriüksus (talituse staatuses) piirkonnas.

Teenuskeskuse piirkond – teenuskeskuse teenuste osutamise ja haldamise maa-ala.

Ettevalmistusperiood – periood ühinemislepingu kinnitamisest ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste volikogudes kuni 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamiseni ehk Omaavalitsuse moodustumiseni.

Üleminekuperiood – periood pärast Omaavalitsuse moodustamist, mille tulemusena kujundatakse ümber valitsemise ja haldamise struktuurid terviklikuks toimivaks süsteemiks vastava õigusliku raamistikuga, ja mis peab lõppema 2021. aasta valimisteks.

2 ÜHINEMISE EESMÄRGID

2.1 Strateegiline juhtimisvõimekus

Tänaste kohalike omavalitsuste kui kogukondade jätkusuutliku arengu ja strateegilise juhtimisvõimekuse suurendamine nende tugevuste ja arengupotentsiaali maksimaalse kasutamisega, mis annaks olulise tõuke uue moodustuva kohaliku omavalitsusüksuse tasakaalustatud arengusse ja looks tingimused kasvuks. Ühinemine võimaldab vähendada negatiivseid tendentse senistes arengutes, parandada Omaavalitsuse elanike elukvaliteeti, arendada igapäevaeluruumi kommunikatsiooni ja taristut ning elavdada ettevõtlust.

2.2 Territoriaalne terviklikkus

Omaavalitsuse sotsiaalse, majandusliku, kultuurilise, administratiivse ja territoriaalse terviklikkuse saavutamine, haldus- ja suutlikkuse suurendamine, Omaavalitsuse piirkondade omapära säilitamine ning väljakujunenud koostöö arendamine.

2.3 Investeerimissuutlikkuse võimekus

Suutlikkuse loomine ja tagamine Euroopa Liidu ja teiste organisatsioonide vahendite kaasabil täiendavateks investeeringuteks, mis tõstaksid elanike elukvaliteeti ja võimaldaksid edendada kohalikke arengueeldusi.

2.4 Kohalik demokraatia

Kodanikualgatusete ja vastutusele suunatud tegevuste toetamine Omaavalitsuse kõigi piirkondade kogukonnapõhise aktiivse toimimisega alt üles initsiatiivid.

2.5 Avalike teenuste kättesaadavus

Uue omavalitsusüksuse elanikele avalike teenuste hea kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamine piirkondades, nende olemasoleva taseme, e-teenuste ja infohalduse täiustamine.

2.6 Ühistranspordi terviklikkus

Omaavalitsusesiseses ühistranspordisüsteemi korraldamine tõhusaks ja toimivaks inimeste liikumis- ja tööhõivevaidustele vastavaks integreerides erinevaid transpordiliike.

2.7 Pärnu kui regionaalne arengumootor

Pärnu arengupotentsiaali rakendamine eesmärgiga muutuda Läänemereäärsesks regionaalseks keskuseks ja lülituda üleeuroopalistesse toimevõrgustikesse. Kujundada Pärnust erinevate transpordi- ja kommunikatsiooniteede – maanteed, raudtee, mereteed (sadam), õhuteed (lennuväli) – ristumise sõlmpunkt, mis võimaldaks muutuda regiooni põhja-lõuna ja lääne-ida suunaliseks arengu- ja integratsioonikeskuseks.

2.8 Riigi funktsioonide ülevõtmisesuutlikkuse kujundamine

Omaavalitsuse suutlikkuse loomine riigi funktsioonide ülevõtmiseks koostöös riigi keskvoimuga riigiasutuste haldamisel.

2.9 Ettevõtluskeskkonna elavdamise võimekus

Ettevõtluskeskkonna elavdamise ja ettevõtete konkurentsivõime kasvu toetamise võimekuse suurendamine.

2.10 Kõikide sihtrühmade vajaduste parem arvestamine ja nendele suunatud teenuste kvaliteedi parendamine

2.10.1 Lastele ja noortele

Kõigile Omaavalitsuse territooriumil elavatele lastele ja noortele parima võimaliku hariduse ning piiranguteta ja mitmekesise huvihariduse kättesaadavuse tagamine.

2.10.2 Ühistranspordi terviklikkus

Ühistranspordi kättesaadavuse parandamine, mis tagab mugavad ühendused Pärnu linna ja piirkondlike keskuste vahel.

2.10.3 Kiire interneti kättesaadavus

Kiire interneti kättesaadavuse suurendamine Omaavalitsuse kõikides piirkondades.

2.10.4 Sotsiaalhoolekande korraldamine

Kujundatakse tõhus korraldus eakate ja erivajadustega inimeste sotsiaalhoolekande ning perede toimetuleku tagamiseks, lastekaitse kindlustamiseks ja elanikkonna töövõime hoidmisel.

3 ÜHINEMISE AEG

Lepinguosaliste ühinemine toimub 2017. aasta kohalike omavalitsuste volikogude valimistulemuste väljakuulutamise päeval.

4 OMAVALITSUSE ÕIGUSLIK STAATUS, NIMI, PIIRID, SÜMBOOLIKA

4.1 Pärast lepinguosalistes ühinemist ning nendest uue omavalitsusüksuse moodustamist ühinevad omavalitsusüksused kui avalik-õiguslikud juriidilised isikud lõpevad.

4.2 Omaavalitsus on avalik-õiguslik juriidiline isik linna kui omavalitsusüksuse staatuses.

4.3 Uue avalik-õigusliku juriidilise isiku nimi on Pärnu linn.

4.4 Omaavalitsus on ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste õigusjärglane.

4.5 Omaavalitsuse territoorium moodustub Are valla, Audru valla, Paikuse valla, Pärnu linna, Sauga valla, Tori valla ja Tõstamaa valla territooriumide summana ja selle piir kulgeb mööda ühinenud omavalitsuste välispiiri.

4.6 Omaavalitsuse volikogu ja valitsuse asukoht on Pärnu linn, Suur-Sepa 16.

4.7 Võetakse kasutusele Eestis ja välismaal laialdaselt tuntud Pärnu linna sümboolika. Säilitatakse ka tänaste lepinguosalistes sümboolika, mida kasutatakse piirkondade esindamiseks ja oma identiteedi rõhutamiseks.

5 ÕIGUSAKTIDE JA DOKUMENTIDE KEHTIVUS

5.1 Lepinguosaliste õigusaktid kehtivad Omaavalitsuse õigusaktide kehtestamiseni omavalitsusüksuse territooriumil ja ulatuses, kus nad olid kehtestatud, kui nad ei ole vastuolus käesoleva lepinguga. Õigusaktide väljatöötamiseks moodustavad lepinguosalistes vastava(d) komisjoni(d), mis alustavad tööd ettevalmistusperioodil. Ettevalmistusperioodi tegevus- ja ajakava on esitatud lisas 8.

5.2 Uue põhimääruse kehtestamiseni tekitab Omaavalitsus Pärnu linna põhimääruse alusel. Omaavalitsuse põhimääruse projekt töötatakse välja ettevalmistusperioodil ja see võetakse vastu Omaavalitsuse volikogus.

5.3 Lepinguosaliste kõik õigused, kohustused, asjaajamise dokumendid, omandis olevad varad ja hallatavad asutused lähevad üle Omaavalitsusele käesoleva lepingu punktis 3 sätestatud ajal.

6 OMAVALITSUSE JUHTIMISSTRUKTUUR JA HALDUSTERRITORIAALSE KORRALDUSE MUUTMISEGA KAASNEVAD ORGANISATSIOONILISED ÜMBERKORRALDUSED

6.1 Omavalitsuses tagatakse elanike huvide väljaselgitamine ja esindamine.

6.1.1 Omavalitsuse volikogu liikmete arv on 43. Volikogu valimised toimuvad kahes valimisringkonnas. Üks valimisringkond moodustatakse Pärnu linna haldusterritooriumil ja teine Are valla, Audru valla, Paikuse valla, Sauga valla, Tori valla ning Tõstamaa valla haldusterritooriumitel.

6.1.2 Volikogu komisjonide liikmete nimetamisel tagatakse piirkondlikult tasakaalustatud esindatus. Volikogu moodustab piirkondliku arengu komisjoni, mille liikmete nimetamise ettepanekud tehakse piirkondlikes nõukodades.

6.1.3 Lepinguosaliste territooriumil moodustakse piirkondlik nõukoda, mille peamine ülesanne on tagada elanike kaasaráhkimise võimalus kohalikes ja üleomavalitsuse otsustusprotsessides, aidata kujundada arvamusi ja tagada sisen-deid ning tagasisidet Omavalitsuse otsus-tusorganitele piirkonna tervikliku arengu küsimustes ja piirkondliku halduse kva-liteedi kohta. Piirkondliku nõukoja moodustamise põhimõtted ja funktsioonid on nimetatud lisas 5 ning need võetakse alu-seks selle põhimääruse koostamisel.

6.2 Omavalitsuse organisatsioonis on poliitika kujundamine ja strateegiline juhtimine selgelt eristatud igapäevase halduse ja avalike teenuste osutamise funktsioonidest.

6.2.1 Linnavalitsuse kui ametiasutuse struktuuris eristatakse poliitilise ja admini-stratiivse juhtimise tasandid.

6.2.2 Linnavalitsuse osakondadesse kes-kendatakse strateegilise juhtimise ja hal-duse kompetents, samuti tugiteenused ja kitsalt spetsialiseeritud asjatundjad ja teenuste osutajad.

6.3 Igapäevaste vajalike avalike teenuste osutamist ja üksikuid haldusfunktsioone püütakse nii palju kui võimalik delegeeri-da piirkondades paiknevatele asutustele, teenuskeskustele ja kodanikeühendustele, aga ka eraettevõtjatele.

6.3.1 Piirkondadesse moodustatakse lin-navalitsuse territoriaalse struktuuriük-suse staatuses olevad teenuskeskused, mis tagavad vähemalt järgmiste avalike teenuste osutamise ja funktsioonide täit-mise: piirkonna arendustegevus, üldine sotsiaaltöö, registritoimingud ja elanike jooksev, sh õigusala ne nõustamine, Oma-valitsuse vara haldus ja majandamine, avalike teenuste järelevalve.

6.3.2 Teenuskeskuste territoriaalne paik-nemine peab olema kooskõlas elanike iga-

päevase liikumisega ja nende teeninda-tav territoorium ei pruugi langeda kokku ühinevate omavalitsuste piiridega.

6.3.3 Luuakse arenduse abilinnapea ame-tikoht, kes üleminekuperioodil koordinee-rib ka teenuskeskuste tööd.

6.3.4 Teenuskeskuses osutatavate tee-nuste maht sõltub teenuskeskuse piir-konna suuruselt ning võib olla piirkonniti erinev.

6.3.5 Arendatakse kodanikuühenduste, külakeskuste, MTÜde kestlikku võimekust osutada teatud avalikke teenuseid ning töötatakse välja vastav tegevustoetuste ja projektide rahastamise süsteem, mil-les arvestatakse ühinemise eel toimivate praktikatega.

6.4 Võetakse suund kõikide toimivate asutuste säilitamisele, sealjuures nende juhtimise ja korraldamise tõhustamisele ning nende rahastamise viimisele ühtsele läbipaistvale ja võrreldavale alusele. Asu-tuste tõhususe suurenemine tagatakse ennekõike nende omavahelise koostöö soodustamisega ning parema strateegili-se juhtimise ja koordineerimisega.

7 AVALIKE TEENUSTE ARENDAMINE

7.1 HARIDUS

7.1.1 Lepinguosaliste eesmärk on tagada kõigile lastele koht koolieelses lasteasutu-ses ja pakkuda kvaliteetset elukohalähe-dast alus- ja põhiharidust ning gümnaa-siumiharidust piirkonnas. Sauga Põhikooli täiskasvanute õppe õpilased suunatakse ümber Pärnu Täiskasvanute Gümnaasiu-misse.

7.1.2 Kõiki haridusastmete asutusi vaada-takse ja koordineeritakse kui ühtset hari-duspiirkonda, tagades kooli- ja lasteaiaelu autonoomse korraldamise ning piirkondli-ke eripärade arvestamise.

7.1.3 Alus- ja põhiharidust saab omanda-da võimalikult kodu lähedal. Alus- ja põ-hiharidust andvate asutuste võrk säilita-takse.

7.1.4 Ühtlustatakse Omavalitsuselt palka-saavate õpetajate töötasud sõltuvalt nen-de õpetajate reaalsest õppekoormusest (e normaalkoormusest).

7.1.5 Kõikides haridusasutustes tagatakse lastele võrdse mahu ja kvaliteediga tugi-teenused.

7.1.6 Lasteaia osalustasu seotakse Vaba-riigi Valitsuses kehtestatud jooksva aasta töötasu alammääraga, perspektiiviga viia nende tasude kujundamine ühtsele alu-sele ühinemislepingu kehtivuse lõpuks 2021. aastal. Osalustasu määramisel läh-tutakse nii piirkonna sotsiaalmajandusli-kust seisundist kui ka lasteaia teenuse ko-halikust eripärast.

7.12 HUVIHARIDUS, HUVI-TEGEVUS JA NOORSOOTÖÖ

7.2.1 Lepinguosaliste eesmärk on mitme-kesistada huvikoolides õppimise võima-lusi ja kättesaadavust. Säilitatakse ole-masolev huvikoolide võrk ja võimalusel soodustatakse kogu Omavalitsust hõlmav huvikooli filiaalide võrgustiku teket, mis laiendab laste ja noorte juurdepääsu eri-palgelisele huvitegevusele.

7.2.2 Säilivad huvihariduse ja –tegevuse korraldamise ja rahastamise väljakuju-nenud põhimõtted. Otsitakse võimalusi täiendavate tegevuste pakkumiseks, ka-sutatakse mitmekesiseid rahastusallikaid (KOV, tarbija, fondid).

7.2.3 Kuni 19-aastastele lastele võimalda-takse ainult osalustasu eest tegutsemist enam kui ühes Omavalitsuse huviharidus-ja huvitegevuses.

7.2.4 Noortekogud moodustatakse vo-likogu ja piirkondlike nõukodade juurde ja nende esindajad kaasatakse otsustus-protsessi.

7.2.5 Tagatakse ja arendatakse auto-noomset huvitegevust Omavalitsuse piirkondades. Noorsootöös säilitatakse vähemalt praegu toimivad tegevused ja soodustatakse noortekeskuste koostööd.

7.3 SOTSIAALHOOLEKANNE

7.3.1 Lepinguosaliste eesmärk sotsiaal-töös on teadlik, vastutustundlik ja iseseis-valt toime tulev elanik ning teda toetav füüsiline ja vaimne keskkond.

7.3.2 Omavalitsuse suurem mastaap või-maldab välja arendada sihtrühmadele (puuetega inimesed, eakad, lapsed ja pe-red, täiskasvanute hoolekanne) spetsiifi-lisi sotsiaalteenuseid ja suurendada juur-depääsu erinevatele avalikele teenustele.

7.3.3 Sotsiaalteenuste kvaliteedi kasvu tõstmiseks ja ressursi optimaalseks ka-sutamiseks soodustatakse sotsiaalvald-konna spetsialistide spetsialiseerumist (eestkoste, lastekaitse jms). Ametikohta-de loomisel lähtutakse ühtsetest põhimõ-tetest.

7.3.3.1 Igasse teenuskeskusesse jääb vä-hemalt üks sotsiaaltöötaja.

7.3.3.2 Tagatakse lastekaitsetöötajad ar-vestusega vähemalt üks ametikoht 1000 lapse kohta.

7.3.3.3 Ühinevate omavalitsuste sotsiaal-valdkonna teenistujate ja töötajate kogu-arv ei vähene.

7.3.3.4 Arvestatakse piirkonna eripä-ra (asustustihedus, kaugus keskest, sihtgrupi suurus jne).

7.3.4 Abivajajatele teenuse osutamisel lähtutakse abivajaja reaalsest vajadus-test ja läheduse printsiibist, mistõttu es-mane sotsiaalnõustamine ja esmased sot-siaalteenused korraldatakse omavalitsuse teenuskeskustes, arvestades piirkondade eripära.

7.3.5 Teenuskeskusesse jäävad toimima sotsiaaltoetusi ja –teenuseid määravad kollegiaalsed otsustusorganid (komisjo-nid).

7.3.6 Sotsiaalteenused ja toetused keh-testatakse kogu Omavalitsuse territooriumil ühesugustel alustel ja määrades. Sotsiaaltoetuste, mida makstakse kõigis ühinevates omavalitsustes, suuruse keh-testamisel lähtutakse toetuste keskmis-test määradest. Toetusi, mida täna kõigis ühinevates omavalitsustes ei maksta, ha-katakse Omavalitsuses maksma vajadus-põhiselt.

7.3.7 Kuni Omavalitsuse ühtse sotsiaal-teotuse ja –teenuste korra kehtestamise-ni jätkatakse sotsiaaltoetuste maksmist ja teenuste osutamist seni kehtinud korda-de alusel ja määrades lepinguosalise hal-dusterritooriumil, kus abivajaja elab.

7.3.8 Toimetulekutoetuse arvestuse alus-te kehtestamisel arvestatakse piirkondli-ke eripäradega.

7.3.9 Arendatakse uusi sotsiaalteenuseid kogu Omavalitsuse vajadusi silmas pida-des, nagu dementsete päevahoiud, tu-giteenused ja päevahoid erivajadustega täisealiste/noortele, sotsiaaltransport, laste ööhoid jms.

7.3.10 Omavalitsuse pakutava üldhoolde-koduteenuse kavandamisel arvestatakse piirkondlikke vajadusi ja koostöövõimalu-si teiste omavalitsustega. Eelisarendatak-se Tõstamaa hooldekodu ja nähakse ette selle laiendamine.

7.3.11 Säilitatakse senine sotsiaalvaldkon-na asutuste võrk senise rahastuse põhi-mõtetega.

7.4 RAHVA TERVIS JA TERVISHOID

7.4.1 Jätkatakse tervise edendamist ja tervislike eluviiside propageerimist ning tingimuste loomist vastava strateegia (nt terviseprofiil) kohaselt.

7.4.2 Piirkondlike tervisemeeskondade (nt tervisenõukogude) aktiivse tegutsemi-sega suurendatakse elanike tervisetead-likkust ja vähendatakse elanike riskikäitu-mist.

7.4.3 Soodustatakse esmatasandi tervis-hoiuteenuste (sh perearstiteenuse) kätte-saadavust piirkonnas.

7.5 KÜLALIIKUMINE JA KOOSTÖÖ KODANIKE-ÜHENDUSTEGA

7.5.1 Kodanikuühiskonna arendamisel tu-ginetakse lepinguosaliste praktikas kuju-nenud kodanike ühistevõrgu vormidele (MTÜ, seltsing, külavanemad, külakesku-sed jne) ja tavadele, kuid ühtlustatakse nende arengut ja tegevust reguleerivad õigusaktid.

7.5.2 Vabaühendusi ja nende korraldatud üritusi toetatakse vähemalt senises ma-hus.

7.5.3 Kehtestatakse küla- ja asumivane-mate statuut ning soodustatakse külade koostegevust.

7.5.4 Lähtuvalt vajadusest säilitatakse olemasolevad ümarlauad (vähemusrah-vuste, ettevõtjate, MTÜde jne).

7.5.5 Jätkatakse konkursside Kaunis Kodu, Aasta Küla jt läbiviimist ning ühtlustatak-se nende statuudid.

7.6 KULTUUR

7.6.1 Säilitatakse senine rahvamajade ja muuseumide võrk seniste rahastuse põ-himõtetega.

7.6.2 Säilitatakse raamatukogude teenus. Soodustatakse tänaste raamatukogude kui hallatavate asutuste reorganiseerimist Pärnu Keskraamatukogu filiaalideks, säili-tades nende tegutsemise autonoomia ja Omavalitsusepoolse teavikute soetamise rahastuse endises mahus.

7.6.3 Jätkatakse olemasolevate kultuu-ri- ja spordipreemiate ning stipendiumi-te väljaandmist, kutsutakse ellu elanike aktiivsust suurendavaid uusi ettevõtmisi. Seni välja antud preemiate ja tunnustus-te info antakse üle Omavalitsusele ning erinevate liikide preemiad ja tunnustused omandavad senise tähtsuse. Need võrd-sustakse eri liikide ja tasemete lõikes keh-tivate preemiate ja tunnustustega.

7.6.4 Piirkondlike mittetulundusühingute toetuse maht ei vähene.

7.6.5 Kultuurivaldkonna töötajaid tasusta-takse valdkonniti ühtsetel alustel.

7.6.6 Piirkondliku nõukoja soovi korral säilivad ühinevate valdade lehed senise rahastusega.

7.7 SPORT JA VABA AEG

7.7.1 Säilitatakse ja arendatakse vaba aja sisustamise ning huvi- ja sporditegevuse võrgustikku ning jätkatakse tavaks saanud ürituste korraldamist.

7.7.2 Omavalitsus arendab sporti ja vaba aja tegevusi olemasolevate asutuste ja juhtimisstruktuuride kaudu.

7.7.3 Toetatakse ja arendatakse piirkond-like spordiklubide tegevust.

7.7.4 Seatakse eesmärgiks spordirajatiste koordineeritud majandamine ja arenda-mine.

7.8 MAJANDUS, RAHANDUS JA EELARVE

7.8.1 Omavalitsuse eelarve koostamisel lähtutakse lepingus sätestatud eesmärki-dest, kehtivatest arengukavadest ja kõigi lepinguosaliste huvidest.

7.8.2 Omavalitsuse eelarve koostamisel võetakse arvesse lepinguosaliste varase-mad prioriteedid. Omavalitsuse eelarve peab kajastama lepingus kokkulepitud tegevuste, avalike teenuste ja asutuste finantseerimist ning lepinguosaliste keh-tivaid lepinguid.

7.8.3 Lepingu kinnitamise päevast ühi-nevate kohaliku omavalitsuse üksuste volikogudes kuni Omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päe-vani võivad asjaomased volikogud neto-võlakoorumust mõjutavaid varalisi kohus-tusi võtta 31.10.2016 seisuga kinnitatud ühinevate omavalitsuste eelarvestratee-giates, mis on sisendiks Omavalitsuse eel-arvestrateegiasse, planeeritud investee-ringuteks ja mahus. Netovõlakoorumust mõjutavaid varalisi kohustusi eelarvestra-teegia väliste investeeringute tegemiseks võib võtta ainult ühinevate kohalike oma-valitsuste volikogude vastastikuse kon-sensuse korras vastavalt haldusreformi seaduse §-le 25.

7.9 ELAMU-, KOMMUNAAL- JA JÄÄTMEAJANDUS

7.9.1 Ühendatakse Omavalitsusele kuu-luvad kommunaalmajandusettevõtted, et saavutada parem teenuskvaliteet ning efektiivsem ettevõtete toimimine ja aren-damine mastaabiefekti saavutamiseks.

7.9.2 Vähemalt senises mahus jätkatakse riikliku hajaasustuse programmi elluviimist.

7.9.3 Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitee-nust hakkab osutama AS Pärnu Vesi ühtse tariifi alusel.

7.9.4 Võetakse eesmärgiks viia kaugküt-tekatlamajad ning nende väiksemate katlamajade (koolid, lasteaiad) juhtimine säästlikumatele lahendustele, kasutades taastuvaid kohalikke energiaallikaid ja kaasaegseid tehnoloogilisi lahendusi.

7.9.5 Jätkatakse ja arendatakse koostööd korraldatud jäätmeveos. Jätakuvalt korral-datakse ohtlike jäätmete kogumisringe hajaasustuses ning arendatakse jäätme-jaamade tööd.

7.9.6 Ühtlustatakse kalmistute haldamise korraldamine.

7.9.7 Munitsipaalomandis olevate sot-siaaleluruumide haldamist ja arendamist koordineeritakse ühtses süsteemis.

7.10 ÜHIS- JA KOOLITRANSPORT NING KIRED ÜHENDUSED

7.10.1 Õpilasvedu ja maakondlik ühis-transport kombineeritakse maksimaalsel võimalikul moel.

7.10.2 Jätkatakse ühenduse pidamist Ma-nija saarega.

7.10.3 Pärnu lennuvälja arendamine rah-vusvaheliseks lennujaamaks on Omavalit-suse üks peamisi prioriteete.

7.10.4 Tänaistel maakonnaliinidel jätkatak-se kooliõpilastele tasuta kooli ja kodu ning kodu ja huvikooli vahelise sõidu võimalda-mist. Töötatakse välja ühtne süsteem, et ühtlustada sõidusoodustused kogu Oma-valitsuse territooriumil, kaasates Pärnu-maa Ühistranspordi Keskust.

7.11 KOHALIKUD TEED JA TÄNAVAD

7.11.1 Teede hooldamise (sh teede tali-hoolduse) ning haljastuse korraldamisel säilivad vähemalt hetkel kehtivad põhi-mõtted ja kvaliteedinõuded, sealjuures arvestatakse piirkondlikke eripärasid.

7.11.2 Teenuskeskuste piirkondades ta-gatakse teede remondiks, hoolduseks, haljastuseks ja heakorratöödeks vajalikud vahendid vähemalt senises mahus. Va-hendite määramise aluseks võetakse eel-arvestrateegia ja arengukava.

7.11.3 Teede hooldamisel ja renoveeri-misel arvestatakse eelkõige elanike ja ettevõtjate vajadustega ning tuginetakse regionaalsetele erisustele. Säilitatakse olemasolevad teehooldepiirkonnad, vaja-dusel koordineeritakse teehoolduse kor-raldust eri piirkondade vahel.

8 ORGANISATSIOONIDESSE KUULUMINE

8.1 Omavalitsuse kuulumise kohalikesse ja rahvusvahelistesse koostööorgani-satsioonidesse otsustab Omavalitsuse volikogu.

8.2 Kuulutakse üleriigilisse omavalitsuste liitu ja maakondlikku omavalitsuste liitu.

9 OMAVALITSUSE TEENIS-TUJAD JA TÖÖTAJAD

9.1 Omavalitsuse ametiasutuste teenis-tujate ja hallatavate asutuste töötajatega seotud küsimuste lahendamisel lähtutak-se üldjuhul haldusreformi seaduse §-s 18 sätestatust.

9.2 Teenistuse ja töölepingu tingimused, mis üleminevatel teenistujatel ja töötaja-tel on kehtinud eelmise tööandja või tege-vuse lõpetanud tööandja juures, on sidu-vad Omavalitsusele kui uuele tööandjale.

9.3 Kõigile ühinevate kohaliku omava-litsuse üksuste ametiasutustega teenis-tus- või töösuhtes olevatele ametnikele ja töötajatele, sh vallavanemad, linnapea, abivallavanemad, abilinnapead ja palgali-sed valitsuse liikmed, pakutakse reeglina tema haridusele, töökogemusele, tead-mistele või oskustele vastavat ameti- või töökohta.

9.4 Kui ametnik või töötaja, kellele paku-takse samaväärset ameti- või töökohta, ei soovi Omavalitsuses oma teenistus- või töösuhet jätkata, vabastatakse ta ame-tist. Koondamishüvitiste maksmisel lähtu-takse seaduses sätestatust. Samaväärsust hinnatakse poolte kokkuleppel, lähtudes töö tegemisest, tööülesannetest ja tööta-sust.

9.5 Juhul, kui ametnik või töötaja, kellele pakutud ametikoht ei ole samaväärne ja kes ei soovi Omavalitsuses oma teenistus-või töösuhet jätkata või kellele tulenevalt ametiasutuse struktuurist ei ole võimalik pakkuda ameti- või töökohta, mis vastab uuel teenistuskohal töötamisel tema ha-

ridusele, töökogemusele, teadmistele või oskustele, koondatakse vastav ameti- või töökoht, nähes ette lisaks seaduses sä-testatule täiendava koondamishüvitise 1) kolme kuu põhipalga või töötasu ulatuses juhul, kui teenistuja on kohalikus omava-litsuses töötanud kuni kümme aastat; 2) kuue kuu põhipalga või töötasu ulatuses juhul, kui teenistuja on kohalikus omava-litsuses töötanud üle kümne aasta.

9.6 Lepinguosaliste volikogude valitud ja ametisse nimetatud omavalitsuse juhti-dele, kes samal ajal ei ole ametnikud, ko-halduvad sotsiaalsed garantiid vastavalt haldusreformi seaduse §19 lg 1.

9.7 Ametnik või töötaja viiakse üle uuele ameti- või töökohale Omavalitsuse ame-tiasutuse struktuuris, kui tema teenistus-või tööülesanded oluliselt ei muutu.

9.8 Pärnu linna tasemest madalamat pal-ka saavate teenistujate palgaalused üht-lustatakse Pärnu linna omadega. Pärnu linna vastavatest palgatasemetest kõr-gemad palgad külmatakse kuni nende ühtlustumiseni.

9.9 Juhtide (linnasekretär, osakonnajuha-taja, osakonnajuhataja asetäitja, teenis-tuste juhid, teenuskeskuse juht) ameti- või töökohtade täitmisel ja uute ameti- või töökohtade loomisel ja nende täitmisel leitakse personal eelkõige sisekonkursi teel, et tagada info, teadmiste ja oskuste kvaliteet ning nende säilimine ja haldus-protsesside tõrgeteta jätkumine.

9.10 Sisekonkursi läbiviimisele eelnevalt viiakse teenistujatega läbi arenguveustus, milles selgitatakse välja teenistuja kar-jäärihuvid, samuti valmisolek ümber- või lisaspetsialiseerumiseks. Koostatakse kõi-gile arusaadavad ja ühtsed sisekonkursi läbiviimise põhimõtted.

10 EELARVESTRAATEGIA

Ühinemislepingule lisatud eelarvestra-teegia (Lisa 7) on aluseks omavalitsuse finantsmajanduse kavandamisel

10.1 EELARVE

10.1.1 Omavalitsuse eelarve lähtub ühi-nemislepingule lisatud eelarvestratee-giast.

10.1.2 Omavalitsuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast kuni uue eelarve vastu võtmiseni jätkatakse eraldiseisvalt vastuvõetud eelarvete täit-mist 2017. aasta lõpuni. 2018. aastal kuni eelarve vastu võtmiseni jätkatakse KOFSi regulatsioonide kohaselt.

10.1.3 Omavalitsuse eelarve koostatakse tekkepõhisena.

10.1.4 Omavalitsuse eelarve koostamisel tuleb lähtuda lepingu punktis 2 sätesta-tud ühinemise eesmärkidest, kehtivatest arengukavadest, mis väljendub kõigi ühi-nenud omavalitsusüksuste eelarvestra-teegiates.

10.1.5 Omavalitsuse eelarve kajastab le-pingus kokkulepitud põhitegevuse kulude

ÜHINEMISLEPINGU EELNÕU

Lepingu tekst koos lisadega on saadaval <http://pol.parnumaa.ee/haldusreform/uhinemislaboraakimised/parnu>



(sh tegevuste, avalike teenuste, toetuste, asutuste), investeerimis- ja finantseerimistegevuste rahastamist.

10.1.6 Põhitegevuse tulude ja kulude ühtlustamine toimub aastail 2018–2021.

10.2 INVESTEERINGUD

10.2.1 Investeeringuid tehes järgitakse piirkonna tasakaalustatud arengu põhimõtet, arvestatakse lepinguosaliste arengukavasid, eelarvestrateegiaid, seni tehtud investeeringuid ja võetud kohustusi ning majanduslikke võimalusi, samuti objekti olulisust ning kasusaajate ja kasutajate hulka piirkonnas.

10.2.2 Lepingosaliste poolt kokkulepitud prioriteetsete investeeringute loetelu aastatel 2018 - 2021 koos eeldatava maksumuse ja finantseerimisallikatega on esitatud käesoleva lepingu lisas 2. Omavalitsusel on õigus prioriteetsete investeeringute osas teha muudatusi, kui need on objektiivselt vältimatud ja tulenevad reaalselt finantseerimisallikate või investeeringute maksumuse muutusest.

10.2.3 Kaasfinantseeringuga seotud investeeringud teostatakse vaid toetusraha eraldamisel. Kasutamata omaosalus suunatakse eelistatult piirkonna arendamiseks.

10.2.4 2017 aasta investeeringute finantseerimisel võõrvahendite kasutamise vajadusel võtta laene tagasimakse perioodiga kuni 7 aastat, võrdse iga-aastase ajatamatu tagasimaksega, jälgides, et võlakooormus ei ületa 50%.

10.3 ÜHINEMISTOETUSE KASUTAMINE

10.3.1 Vabariigi Valitsuse poolt eraldatavat ühinemistoetust kasutatakse lisaks lepingu lisas 2 toodule ka järgmisteks seaduses ette nähtud tegevusteks:

10.3.1.1 Registrite ühildamine ja sellega seotud info- ja kommunikatsioonitehnoloogiliste vahendite ning tarkvara soetamisega seotud investeeringud;

10.3.1.2 Omavalitsuse juhtimisstruktuuri ümberkorraldamisega seotud kulud, sh koondamis- ja lahkumishüvitised;

10.3.1.3 Omavalitsuse õigusaktide ühtlustamine ning arengu- ja strateegiadokumentide koostamine;

10.3.1.4 Ametnike ja töötajate ümber- ja täiendõpe;

10.3.1.5 Omavalitsuse ametiasutus(t)e ja asutuste töökorralduste mõistlik ühtlustamine;

10.3.1.6 Muud seadusega võimalikud ühinemiskulud.

10.3.2 Punktides 10.3.1.1 kuni 10.3.1.6 tehtud kulutuste mahaarvamise järel eraldatakse 80% ülejäänud ühinemistoetustest lepinguosaliste eelarvestrateegias ette nähtud investeeringuteks ja 20% kasutatakse lisas 2 kokku lepitud ühisteks investeeringuteks.

11 LEPINGU KEHTIVUS

11.1 Leping loetakse sõlmituks, kui selle on oma otsusega kinnitanud ühinevate omavalitsuste volikogud. Asjaomaste volikogude otsused on lepingu lahutamatud lisad.

11.2 Leping loetakse pärast kõigi läbirääkivate omavalitsuste volikogude otsuste tegemist sõlmituks omavalitsuste vahel, kes on lepingu oma otsusega kinnitanud. Vajadusel viiakse lepingusse sisse tehnilised muudatused ühinevate osapoolte kohta.

11.3 Leping kehtib kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevast järgmiste kohaliku omavalitsuse volikogu korraliste valimiste tulemuste väljakuulutamiseni.

11.4 Lepingu täitmist hindab Omavalitsuse volikogu kogu lepingu perioodi vältel ja see lisatakse Pärnu linna konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande juurde.

12 VAIDLUSTE LAHENDAMINE

Käesoleva lepingu täitmisega seonduvad vaidlused lahendatakse Eesti Vabariigi seadustega ettenähtud korras.

13 MUUD TINGIMUSED

13.1 Leping kehtestab ühinevatele omavalitsustele täielikult siduvad kohustused, mis tagavad lepingu tingimusteta täitmise. Kui ühinevate omavalitsuste õigusaktid on vastuolus lepingus sätestatud põhimõtetega, loetakse leping ülimuslikuks ning tegevustes lähtutakse lepingus sätestatust.

13.2 Lepingus sätestatud põhimõtted on aluseks Omavalitsuse põhimääruse ja teiste Omavalitsuse tegevust reguleerivate õigusaktide koostamisel.

13.3 Lepingu lisas 8 on esitatud vajalikud tegevused ettevalmistusperioodil tähtaegade ja vastutajatega.

13.4 Lepingu täitmiseks vajalikke toiminguid valmistab ette ühinevate omavalitsuste esindajatest koosnev juhtkomisjon.

13.5 Pärast kohaliku omavalitsuste üksuste ühinemist toimuvad edasised territooriumi osade halduskorralduslikud muudatused (sh võimalikud edasised ühinemised ja piiride muutmised) vastavalt Eesti Vabariigi kehtivale seadusandlusele.



ÜHINEMISLÄBIRÄÄKIMISTE LEPINGU SÕLMIMISE JÄRGSETE ÜLEMINEKUTEGEVUSTE LOETELU JA AJAKAVA

Tegevus	Vastutajad	Tähtaeg
Linna-/ vallavalitsuse kui ametiasutuse juhtimisstruktuuri ja ametikohtade ning teenuskeskuste ametikohtade struktuuri projekt	Juhtkomisjon	Projekt välja töötatud hiljemalt 01.06.2017
Linna/ valla põhimääruse projekt	Valla-/ linnasekretäridest koosnev töörühm	Projekt välja töötatud hiljemalt 01.06.2017
Sotsiaaltoetuste ja -teenuste kordade ja ühtlustamise projektid	Sotsiaalnõunike ja valdkonnajuhtide töörühm	Projekt välja töötatud hiljemalt 01.09.2017
Piirkondliku nõukoja moodustamise põhimõtte valik	Volikogud	Volikogu langetab otsuse hiljemalt 01.06.2017
Piirkondlike nõukodade töökordade välja töötamine	Juhtkomisjon	Põhimäärused ja statuudid välja töötatud hiljemalt 01.09.2017



Mis saab sotsiaalteenustest?

Iga kohaliku omavalitsuse ülesandeks on korraldada antud vallas või linnas sotsiaalteenuseid, maksta toetusi ja tagada oma inimestele vajaliku sotsiaallabi kättesaadavus ning korraldada eakate hoolekannet. Sotsiaalsektori seab üha uute olukordade ette meie rahvastiku pidev vananemine, perede elukorralduse muutumine ning ootused ja nõudmised teenuste kvaliteedile. Kõige nimetavama toime tulemiseks napib väikevallas nii vahendeid kui pädevaid spetsialiste. Sageli jäävad teenuste arendamisel takistuseks valdade piirid ja erinevad rahastusallikad.

Ühinemislepingu põhimõtte lähtepunktiks sotsiaalvaldkonnas oli sotsiaalteenuste osutamine inimesele võimalikult lähedal. Määratletakse küll ühised huvid ja eesmärgid, aga meetodid ja vahendid valitakse kohapeal ikka sellised, mis on piirkonna inimestele sobivad ja vastuvõetavad. Sotsiaaltöös on meie kõigi ühine eesmärk sellise vaimse ja füüsilise keskkonna loomine, kus toimetades saab abivajaja oskusi ja tuge sedavõrd, et tema toimetulekuvõime kasvab, kuni ta tuleb teatud aja pärast iseseisvalt toime. Kindlasti pole mõeldav, et iga vald arendab välja kõik sotsiaalteenused, mida tema piirkonna inimesed vajavad elu erineval etapil. Siin näemegi suurema omavalitsuse võimalust luua spetsiifilisi teenuseid erinevatele sihtrühmadele. Olgu need siis puuetega inimesed, eakad, lapsed, suured pered või tööealised täiskasvanud. Selgus, et kõik läbirääkimiste laua ümber istuvad omavalitsused tunnevad puudust päevahoiust dementsetele, tugiteenustest ja päevahoiust erivajadustega täisealiste/noortele, sotsiaaltranspordist, laste ööhoiust jms. Nimetatud teenuste arendamise vajadus sai kirjutatud ka ühinemislepingusse. Tahame, et suureneks ligipääs sotsiaalteenustele ka keskusest kaugemal elavatele inimestele. Anname endale aru, et see on väga ambitsioonikas ülesanne, kuid kogu ühinemistemaatika üks selgroog ongi transpordikorraldus, sealhulgas ka sotsiaaltranspordi osas. Nende teemade peale on mõeldud kõigis komisjonides. Kokku on lepitud, et igasse tänasesse vallakeskusesse moodustatakse teenuskeskus, kus kindlasti jätkab tööd sotsiaaltöötaja, kes kuulab mured

ära ja korraldab esmased sotsiaalteenused. Oleme veendumusel, et iga 1000 lapse kohta peab olema 1 lastekaitsetöötaja, et kindlustada lastega seotud ohtude varane märkamine. Ühinenud suurvallas on tulemus kindlasti parem, kui iga töötaja saaks spetsialiseeruda sotsiaaltöö kindlale lõigule. Nii saaks abivajaja professionaalsema vastuse ja probleemid kiirema lahenduse. Just sellist spetsialiseerumist saab korraldada suurvallas.

Ühinemisläbirääkimistel peatusime sageli piirkondade eripärasustel. Olgu kõne all siis elanike arv, asustustihedus, majanduslik võimekus, kaugus keskusest, põlise põllumehe või rannarahva elulaad. Leidsime, et meie eripärad ongi meie tugevus, mida tuleb otsuste tegemise juures kindlasti arvestada ja nii saigi see lausa kahes punktis sisse kirjutatud. Kõik sotsiaaltöö asutused jätkavad piirkondades oma tööd ja tublidel inimestel ei peaks olema mingit hirmu oma töökoha pärast.

Kohtadel praegu kehtivad sotsiaaltoetused jäävad kuni ühtse korra kinnitamiseni kehtima ning nende maksmist ja teenuste osutamist jätkatakse vanade kordade alusel ja määrades. Kui pärast ühesuguste aluste ja määrade kehtestamist ei leita abivajajale sobivat varianti, jääb võimalus maksta toetust vajaduspõhiselt.

Sama komisjoni teemade hulka kuulusid ka rahva tervise ja tervise edenduse teemad. Usume, et kui piirkondadesse jäävad tegutsema aktiivsed tervise-meeskonnad, jätkatakse oma tegevusega tervislike eluviiside senist propageerimist ning tervislikuks ja turvaliseks eluks keskkonna loomist (sportimisvõimalused, kergliiklusteed, turvalisus kooliteel, valgustus, enese nähtavaks tegemine ja palju muud sarnast), samuti elanike terviseteadlikkuse tõstmist riskikäitumise vähendamiseks.

Esmatasandi tervishoiuteenuste kättesaadavus tehakse sõltuvaks omavalitsusest.

Sotsiaalse kaitse juured ulatuvad 1870ndatesse aastatesse, kui Saksa riigikantsler Otto von Bismarck kehtestas solidaarsel ja sotsiaalkindlustuse põhimõttel tugineva toetuste süsteemi linnatöölisele ja hiljem ka põllumeestele. Põhimõtteliselt samadele alustele on üles ehitatud ka tänane sotsiaalsüsteem, kus vahendid abivajajate aitamiseks tulevad meie kõigi ühisest taskust. Oleme naabritest heoluriikide eeskujul püstitanud kõrged ootused sotsiaalsele kaitsele, kuid nii meie majanduslik olukord kui vähene teadlikkus pole lubanud meil piisavalt panustada isiklikesse sotsiaalkindlustussüsteemidesse. Seda enam peame valdkonnas olevat ressursi mõistlikult kasutama. Leiame, et koos toimimine on efektiivsem.

Inimene on aga juba kord nii loodud, et ta ei usu sõnu ilusast hommikust enne, kui aknast välja vaadates näeb päikest. Ühinemine pole kindlasti see võluvits, mis kohe homme päikese välja toob, kuid meil on võimalus teekonda alustada.

Helve Reisenbuk,
Paikuse vallavalitsuse abivallavanem, sotsiaalkomisjoni esimees



Fookuses on haridus, kultuur ja sport

Ma ei kahtlegi, et omavalitsuses, olgu ta suur või väike, tegeldakse paljude oluliste teemadega, teiste seas ka haridusprobleemide ja noortega. Koolide, noorsootöö, vaba aja ja kodanikeühiskonna kohta mõtete vahetamiseks loodi komisjon, kuhu kuulus erinevatest valdadest nii koolidirektoreid, ametnikke kui ka teisi hariduse ja noorsootööga kursis olevaid inimesi.

Arutelud ei olnud väga tulised, sest kõik said aru, et igale vallale on tema kool oluline. Lepiti kokku, et kui kool saab hakkama seniste toetuste mahuga ka ühinenud omavalitsuses, siis ei hakata kooli sulgema, isegi kui õpilaste arv väheneb. Ühtne oli ka seisukoht, et Tõstamaale peab jääma gümnaasium, sest piirkondlikud eripärad on

olulised ning alus- ja põhihariduse omandamine peab jääma võimalikult kodulähedaseks.

Suurem arutelu tekkis noortekeskuste üle, sest majandatakse neid erinevates omavalitsustes erinevalt. Kõlama jäi kindel seisukoht, et noortekeskustele peavad jääma nende toimimist võimaldavad toetused omavalitsuselt, sest ainult projektide toel ei saa senine tegevus jätkuda. aset leida. Huvihariduse osas lepitati kokku, et erinevaid huviringe saavad kuni 19-aastased noored valida nii mitu, kui nad soovivad.

Vaba aja veetmise asutusi ja raamatukogusid oli ühinevatel omavalitsustel samuti erinevaid. Nende kohta tehti otsus, et kõik jäävad alles, kuid üleminekuperioodil tuleb nende majandamist ja nimetusi hakata ühtlustama.

Palju erisusi oli omavalitsustes ka spordi osas. Üks on kindel: sportimist vähendada ei tohi. Spordi ja erinevate kodanikeühenduste toetamist jätkatakse senises mahus. Kui ühinevate valdade külaseltsid või muud ühendused oma soove selgelt väljendavad, siis ei jäeta neid tähelepanuta, kuid nendegi rahastamine tuleb üleminekuperioodil viia ühtsetele alustele. Süsteemsemalt hakatakse ka küla- vanemate valimisega tegelema piirkondades, kus seda ei ole seni tehtud. Üleminekuperiood tuleb igatahes huvitav, sest erinevate valdkondade erisuste ühtsetele alustele viimine põhjustab mitmeid väljakutseid. Jõudu meile kõigile!

Kandela Õun,
Sauga vallavolikogu esimees, TÜ Pärnu kolledži uurimiskeskuse juhataja ja lektor



Raha paneb rattad käima

Rahvasuus öeldakse, et raha paneb rattad käima, aga selle puudumine toob tüli majja - nii ongi. Meie, ühinemisläbirääkimistes osaleva seitsme omavalitsuse rahanduskomisjoni ülesandeks oli olemasolevat finantsolukorda ühinevates omavalitsustes analüüsida ja vaadata ettepoole, kuidas ühiselt toimetades tagada tekkiva omavalitsuse eesmärkide realiseerimine, ressurssidega kindlustamine ja finantskindlus.

Üheksaliikmeline finantskomisjon, kuhu oli kõigi omavalitsuste esindajad kaasatud, pidas viis töökoosolekut. Nende käigus kaardistasime omavalitsuste ootused ja kartused finantsmajanduslikes küsimustes, kooskõlastasime analüüsimetoodikad ja andmikuvormid. Meie töö tulemus on koondatud ühendomavalitsuse eelarvestrateegiasse ja investeringud kavasse. Lepingus lisas on esitatud 2017. aastal võetavate uute finantskohustuste loend, mis võimaldab nimetatud aastal vajalikud laenud võtta konsensusliku volikogude kooskõlastuseta.

Töö käigus jõudsim ühisele arusaamisele, et ühinevad omavalitsused on finantsvõimekuselt piisavalt sarnased: näiteks tulumaksu laekumine, põhitegevuse tulem (vahendid investeringuteks v laenude tagastuseks), varad või laenud - taandatud elanikule - on üldjuhul lähedased keskmistele näitajatele. See loob eelduse kavandada perspektiivikat koostööd tulevikus võrdsete partneritena.

Eelarvestrateegia näitab, et meie ühine omafinantseerimise võimekus paraneb. Olles ühinemisejärgsel viiel aastal üle üheteistkümne protsendi, tähendab see ligi 40 miljonit eurot investeringuteks või laenude tagasimakseteks. Kulude kasv igapäevategevusteks, jades mõõdukalt maha tulude kasvust, on samal ajal 2-3%, see on keskkonnamuutusi arvestades hea tulemus. Arvestanud oleme ligi 3,59- miljonilise ühinemistoetuse ja -preemiaga, millest ümberkorraldamiste kuluks on 2 miljonit ja investeringuteks 1,6 miljonit eurot.

Kokkuvõtvalt. Strateegilises plaanis on selged eeldused olemas, panemaks rattad kiiremini pöörlema ja tegemaks ühendatud jõududega kaalukamaid otsuseid elanike elujärje parandamiseks. Täna kõiki finantskomisjoni töös osalejaid pühendunud ja asjatundliku tegevuse eest, mis oli ilmekaks näiteks ühise eesmärgistatud tegevuse tulemuslikkusest!

Meelis Kukk,
ühinemise finantskomisjoni esimees, Pärnu abilinnapea



Asjad muutuvad, inimesed koos nendega. Asjad, mis toimisid 15 aastat tagasi, ei pruugi täna enam funktsioneerida. Eestis on enamuses omavalitsustes alla 5000 elaniku. Kas see on piisav toimetulemiseks? Arvan, et jah, kuid arenemiseks jääb väheks. Paigaltammumine on tagasimine. Kogukonna vajadused ja elustiil pole võrreldavad aastatetagusega. Vaja on muutusi.

Pärnu ja selle ümbruskonna vallad, nähes liitumises võimalust luua uus, suurem omavalitsus, on ühinemise ette võtnud. Mõtleme, kuidas saame koos tegutseda ja samal ajal ometi iseendaks jääda. "Aega on meil täpselt nii palju, kui on praegu."

"Tekki kiskudes" ja "pirukast suuremat tükki ihaldades" kirjutatakse alla vaid lepingule, mis tekitab umbusaldust. Koostöö pärsitakse eos ja piirkondadel ei teki ühist nägemust arengust.

Koos edasi, ühiselt jõuame rohkem!

Olavi Põllu,
Are vallavanem



Sauga vald on üks nendest Eestimaa valdadest, mille piirid on ajaloo jooksul olnud pidevas muutumises. Esimese Eesti Vabariigi ajal oli meie tänasel territooriumil jupike Paikuse valda, Sauga vallaga liideti toona likvideeritud Tammiste vald, siinjuures on osa kunagisest Sauga vallast täna Audru valla osa. Piiride pidev liikumine on viinud selleni, et kunagisest vallakeskusest, kuhu talurahva kogutud rahaga ka koolimaja ehitati, on nüüdseks saanud valla piiriala. Isegi nii piiriäärne ala, et koolilaste toitlustamise tagamiseks oma vallas tuli taas piiri veidi Audru poole tagasi nihutada. Tuleb tunnistada, et nii ajaloos toimunud piiride liikumisest kui ka Pärnu linna lähedusest tingituna ei ole vald suutnud välja kujundada kõigi vallakodanike jaoks hästi toimivat keskust – kool on jäänud valla serva, vallamaja asub Sauga alevikus, suurel hulgal Tammiste piirkonna rahval on palju lihtsam omi asju ajada Pärnus, mitte Saugas. Koolibussiga sõidutame lapsi oma kooli, aga lisaks ka Pärnu linna koolidesse, perearsti juures käime Pärnus või Sindis.

Haldusreform on ka emotsionaalne teema. Peame leppima olukorraga, et maailm meie ümber on muutunud väiksemaks. Kiiremad

transpordivõimalused ja internetiajastu on toonud kõik vajalikud teenused meile lähemale. Kui vanasti lähtuti põhimõttest, et talumees peab vankriga sõites saama ikka ühe päevaga oma asjad vallamajas aetud, siis täna ei kulugi tervet päeva asjatoimetustele isegi pealinnas. Enamike asjaajamiste jaoks pole vaja vallamajja kohale tullagi: telefon või e-post aitavad probleemi lahendada isegi siis, kui kõnele või kirjale vastaja asub kusagil kaugemas maailmanurgas.

Käimasolev haldusreform toimub riigi initsiatiivil põhjusel, et sarnaseid probleeme on üle riigi. Samal ajal tajume kõik, et piirid meie ümber takistavad elu ladusamat korraldust. Mida vähem piire, seda rohkem võimalusi. Sauga vald on üks Pärnu linnaga piirnevatest valdadest ja just seetõttu on loomulik, et oleme asunud haldusreformi keerises läbirääkimistesse ühinemiseks teiste omasuguste valdadega just Pärnu linnaga kui meie kõige suurema tõmbekeskusega. Ühinemisprotsessist peame suutma saada kasu kõigi vallaelanike elukorralduse paremaks muutmisega. Peame kasutama ära võimalusi, mida suurema ja võimekama omavalitsuse sünni meile pakub. Usun, et läbirääkimiste käigus oleme häid tulemusi ka saavutanud. Siiski ootavad lahendamist veel mõned takistused, mis puudutavad LEADER-rahastuse, hajaasustusprogrammi ja mõningate teiste toetusmeetmete jätkumist, millest maavallad on seni osa saanud, kuid mis linnalise omavalitsusele täna veel ei laiene. Nimetatud toetustest loobumist ei saa me endale kergekäeliselt lubada. Siin on lahenduse võti riigi kui haldusreformi initsiaatori käes. Loodame siiski, et riigisad rahalised küsimused lahendavad enne, kui meile otsustamise aeg kätte jõuab.

Priit Ruut,
Sauga vallavanem



Koondumine ja konsolideerumine on tõenäoliselt ajastu märk. Kui vaatame endi ümber, näeme, kuidas nii talud, ettevõtted kui ka riigid koonduvad aina suurematesse üksustesse ja ühendustesse. Omavalitsusedki ei saa lihtsalt *status quo* juurde jääda, kui maailm meie ümber on kiires muutumises.

Audru vald on oma elukeskkonna parendamise, tegemiste ja toimetamistega viimasel paarikümnel aastal väga hästi hakkama saanud. On remonditud ja ehitatud koole ja lasteaedu, on rajatud vee- ja kanalisatsioonitorustikke, on parandatud teid ja tänavaid. Kõike eelöeldut ikka tänu oma elanike ja maksumaksjate töökusele. Audru kandi elu jätkuvaks hoogsaks edenemiseks ka edaspidi on vaja, et töötasud kasvaksid, et suureneksid investeeeringud piirkonda, et noored ei lahkuku kodukohast. Omavalitsustel, kes me asume ja toimetame siin Pärnu ümbruses, on mõistlik seljad kokku panna, et hoida Pärnut tugeva keskusena mitte ainult Eesti mõistes, vaid ka kogu Läänemere piirkonnas. Koos tehes jõuame rohkem!

Siim Suursild,
Audru vallavanem



Ettepaneku tegemine ühinemiseks, selle tagasi lükkamine või sellega nõustumine on kohalike omavalitsuste volikogude pädevuses. Käimasolevatel ühinemisläbirääkimistel Pärnu linnaga loodangi eelkõige meie kainele mõistusele ja headele läbirääkimisoskustele, sest on ülivajalik tuua rahvaesindajatele vaagimiseks elanike jaoks parima lahendusega ühinemislepe. Minu arvates vajavad Eesti inimesed tugevaid ja demokraatlikke omavalitsusi, millest oleks elanikele abi ja mis oleksid riigivõimule partneriks. Omavalitsuskorraldus

vajab muudatusi, mis peavad hõlmama omavalitsuste ülesandeid, rahastamist ja suutlikkust. Haldusreformi ja ühinemiste positiivne mõju peaks avalduma ametnike suuremal spetsialiseerumisel ning suuremate finantseerimisvahendite tekkes, et pakkuda piirkonna elanikele paremaid avalikke teenuseid. Ühinemise tulemusel tekkinud suurematel omavalitsustel on ka paremad võimalused saada toetusi ja sihtfinantseerimisvahendeid, millega parendada avalike teenuste kvaliteeti. Pean õigeks, et kogukonnale olulisi otsuseid tehakse inimestega suheldes ning omavalitsusel on õigus leida kohaliku elu küsimuste otsustamisel oma elanike jaoks sobivaim lahendus. Võimalus otsuseid teha peab olema tasakaalus rahaga, mida uute otsuste täitmine nõuab. Piirkonna omavalitsuste ühinemise järel muutub üha olulisemaks külavanema roll kohaliku elu edendajana. Suuremas kohalikus omavalitsuses on vajalik „rohujuure tasandilt“ näidata senisest suuremat initsiatiivi. Ühinemine teiste omavalitsustega loob Tori vallale võimaluse olla tugev koos teistega.

Kaie Toobal,
Tori vallavanem



Suveajast hoolimata on täna Pärnumaal enamus omavalitsustes aktiivsed ühinemise läbirääkimised toimumas. Kellega ja kuidas edaspidi koos tegutsemist kavandada, et luua parim arengu- ja elukeskkond? Otsuse ettevalmistamisel on tähtsaks teguriks omavalitsuste majandusruumi tänaste suundumuste ja potentsiaali kasutamine. Igati reaalne on suurema piirkonna baasil tekkiv võimalus rakendada efektiivsemalt ühtseid ressursse ja luua paremaid arenguid majanduse ning piirkonna teenuste hulga ja kvaliteedi

kasvuks. Saavutades tasakaalustatud liikumise võimalused, areneb ettevõtlus, kasvab piirkonna töökohtade arv ja teenuste kättesaadavus ning täienevad eneseteostuse võimalused elukohtades. Toetan suhtumist, et otsustamine inimesi ümbritseva keskkonna ja kultuurilise eripära ning kodukoha identiteedi arengu üle peab jääma kohtadele. Iga ühineva omavalitsuse kogukond peab otsustama-vastutama, tagamaks kodukohale parimat tulevikku. Usun tänaste konstruktiivsete läbirääkimiste põhjal: Pärnu linna ja Sauga, Are, Audru, Tõstamaa, Paikuse ning Tori valla vahel on parim tasakaalustatud arenguga elukeskkond saavutatav. Ühinemine annab suurema võimaluse kaitsta oma piirkonna arenguid ja huve keskviimuga suheldes ning olla Pärnumaa arengumootoriks.

Kuno Erkmann,
Paikuse vallavanem

Ole kursis läbirääkimiste käiguga

pol.parnumaa.ee/haldusreform

Küsi infot ja avalda arvamust!

Margit Suhhostavets,

Pärnumaa ühinemiste koordinaator,

margit@pol.parnumaa.ee

Ühinemislehe tegemisele aitasid kaasa

Helve Reisenbuk, Kandela Õun,

Meelis Kukk, Siim Suursild, Olavi Põllu,

Lauri Luur, Kristi Raidla ja

Margit Suhhostavets

Fotod Karmen Kärge, Ülari Tuisk ja erakogu

Keeletoimetaja Inga Mänd

Kujundus Lauri Kaaviste



Ümberkorraldused halduses on vajalikud, sest üle 200 omavalitsuse, reaalsusega mitte kattuvad linnapiirid, rõngasvallad jne pole mõistlikud - see on arusaadav.

Arusaamatu on aga haldusreformi teostamine elanike alampiiri seades. Hea, et Euroopa Liit pole tulnud mõttele kehtestada sama riikidele. Rääkida demokraatiast ja samal ajal sundida paljusid omavalitsusi ebaloogilisi lahendusi otsima ning pakkuda põhimõteteliste otsuse eest raha on silmakirjalik. Tõstamaagi peab kriteeriumitele vastami-

seks sundseisus liitumisläbirääkimisi Pärnu linnaga. Kuidas linnaks ja selle kaugelasuvaks ääremaaks muutumine seatud eesmärkide kohaselt maaelu paremaks muudab, on raske mõista. Usun, et Tõstamaa volikogu kuulab liitumisotsuse langetamisel rahvast ja lähtub korraldatava rahvaküsitluse tulemustest. Kas liitumises nähakse rohkem plusse või miinuseid, selline otsus ka langetatakse.

Toomas Rõhu,
Tõstamaa vallavanem